

KİMYASALLARIN KAYDI, DEĞERLENDİRİLMESİ, İZİNİ VE KISITLANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Bilindiği üzere, Avrupa Birliği'nin kimyasal maddelere ilişkin üretim, ithalat ve kullanım ilkelerini düzenleyen (EC) 1907/2006 sayılı **RAECH** (Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of **C**hemicals) Tüzüğü, 1 Haziran 2007'de yürürlüğe girmiştir. REACH'in Türkiye'ye uyarlanmış hali olan Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması (**KKDİK**) Hakkında Yönetmelik ise 23 Haziran 2017 itibariyle 30105 (Mükerrer) sayılı [Resmi Gazete'de](#) yayımlanmış olup, 23 Aralık 2017 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

KKDİK Yönetmeliğiyle, insan sağlığı ve çevrenin yüksek düzeyde korunmasının sağlanması, maddelerin zararlarının değerlendirilmesine yönelik alternatif yöntemlerin özendirilmesi, rekabeti ve yeniliği artırmak üzere kimyasalların kaydı, değerlendirilmesi, izni ve kısıtlanmasına ilişkin idari ve teknik usul ve esasları düzenlemesi hedeflenmektedir.

Söz konusu yönetmelik gereğince, TC sınırları içerisinde faaliyet gösteren ve yılda 1 tondan fazla kimyasal madde üreten ya da ithal eden şirketler, KKDİK kapsamına giren ürettikleri ya da ithal ettikleri kimyasal maddelerin kayıtlarını, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın çevrimiçi Kimyasal Kayıt Sistemi (KKS) aracılığıyla yapacaktır.

KKDİK, aşağıdaki üç yönetmeliği farklı tarihlerde yürürlükten kaldırarak yerlerini alıyor:

26 Haziran 2017'de → Kimyasalların Envanteri ve Kontrolü Hakkında Yönetmelik (R.G. No: 26.12.2008/27092);

31 Aralık 2023'te → Zararlı Maddeler ve Karışımlara İlişkin Güvenlik Bilgi Formları Hakkında Yönetmelik (R.G. No: 13.12.2014/29204);

26 Aralık 2017'de → Bazı Tehlikeli Maddelerin, Müstahzarların ve Eşyaların Üretimine, Piyasaya Arzına ve Kullanımına İlişkin Kısıtlamalar Hakkında Yönetmelik (R.G. No: 26.12.2008/27092).

EU REACH Tüzüğü ile TC KKDİK Yönetmeliği arasındaki en büyük farklılık, maddelerin kayıt dosyalarının, TÜRKAK sertifikalı "Kimyasal Değerlendirme Uzmanları" nca hazırlanmış olması gerekliliğidir. KKDİK Ek-18'de yer alan hükümlere göre gerçekleştirilecek olan eğitimlerde, 64 saati tamamlayıp, yapılan sınavı başarıyla geçen adaylar "Kimyasal Değerlendirme Uzmanı" sertifikası almaya hak kazanırlar. Yine bu eğitim çerçevesi EK-18'de yayımlanmıştır.

KKDİK'in yayımlanmasıyla birlikte, KEK yürürlükten kalkacağı için önümüzdeki birkaç yıl bildirim gerekliliği bulunmamaktadır. Gerek bu nedenden ve gerekse oluşturulan yüksek/düşük hacim öncelikli madde listeleri zaten yayınlanmış olduğundan, 2017 yılı

geçerli olmak üzere ÇŞB tarafından kullanılmayacaktır. Ancak 31 Aralık 2020'den sonra başlayacak olan KKDİK kayıtlarında, üretilmiş ve ithal edilmiş maddelere ilişkin geçmiş 3 yılın ortalaması, 1 mtpa'ya eşit ya da üzerinde olanlardan talep edilecektir. Bu nedenle, şirketlerin, 1 mtpa ve üzerinde ürettikleri ya da ithal ettikleri maddelerin hacim takibini sürdürmeleri gerekecektir.

Yönetmelikte, EU REACH ile aynı olmak üzere bazı maddeler için EK-17'de kısıtlamalar bulunuyor ve bu kısıtlama bağlamındaki maddeler için kayıt tarihleri belirtilmiştir. Bu kısıtlamaların birçoğu 26 Aralık 2017'den sonra yürürlüğe girmekle birlikte, tüm kısıtlamalar 31 Aralık 2023'ten sonra etkin olacaktır.

Öneriler ve yeni maddelerin Ek-17 kısıtlama listesine (REACH Annex XVII) eklenmesi için EK-15 uygulamaya konulacaktır.

İzin süreci AB ile tümüyle aynı olmayacaktır. EK-14 Türkiye için oluşturulacak ve kısıtlamalar (izinli değilse ithal edilmesi ve üretilmesi yasaklı) öngörülen tarihlerde başlayacaktır.

Maddelerin kesin kaydı 31 Aralık 2020 – 31 Aralık 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilecektir. Bir Ön-Kayıt dönemi/süreci olmayacak (zorunlu tutulmayacak), ancak sistem bu dönemden önce de aktif olacağından, 2020'ye dek olan süreç, envanter oluşturmak ve veri toplamak için kullanılabilir (Resmi olmayan bir ön-kayıt gibi).

13.12.2014/29204 uyarınca önceden alınmış "GBF hazırlayıcısı sertifikaları" 31 Aralık 2023'e dek geçerli olacaktır.

10 mtpa ve üzerinde üretilen ya da ithal edilen maddeler için, etkilenim kurgusu gerekliliği de 31 Aralık 2023 tarihiyle birlikte geçerli olacaktır.

KKDİK Yönetmeliğince Madde Bilgi Değişim Forumları (MBDF)'nin kurulması ve söz konusu forumlara katılımlar zorunlu kılınmaktadır.

Kayıt ve izin süreçleriyle ilgili ücretler, maddenin tonaj aralığına ve işletme ölçeğine bağlı olmakla birlikte, ortak ya da bireysel kayıt yaptırılma durumuna da bağlı olacaktır. Söz konusu ücretler, yeri geldiğinde ÇŞB Döner Sermaye birimince belirlenip, Bakanlık resmi web sitesinde yayınlanacaktır.

Eğer bir muafiyet kapsamında değilse, yılda bir ton ve üzerinde üretilen ya da ithal edilen maddelerin KKS kaydı zorunludur. Bu çerçevede maddenin kayıt gereğini doğuran, dolayısıyla kayıt dosyasında bulunacak bilgileri belirleyen temel etken, maddenin ticari hacmi olmaktadır. KKDİK'te dört tonaj aralığı (1-10 ton, 10-100 ton, 100-1000 ton ve 1000 ton üzeri) ve her biri için sağlanması gereken standard bilgiler Yönetmelik eklerinde tanımlanmıştır. Eğer bir maddenin hacmi bu tonaj aralıklarından birinin alt sınırına ulaşırsa, o aralık için belirlenmiş bilgi gerekleri uygulanır.